

Lingeschouw 2014

Vereniging

tot behoud van het

Lingelandschap

Lingeschouw 2014 - Inhoud

Van de voorzitter	3
Redactioneel	4
Algemene Ledenvergadering 27 mei 2014.....	4
Verslag Algemene Ledenvergadering 2013	5
Bestuursmutaties	6
Verslag van de penningmeester	7
Beleidsvisie VBL	8
Wandelen in het Lingelandschap	10
Dijkverbetering Diefdijklinie	11
Diefdijklinie: een gemiste kans	13
Natuurherstel en verdrogingsbestrijding, natuurgebied De Geeren	14
Natuurherstel: reactie op Plan De Geeren	15
Fotowedstrijd Lingelandschap	16
Divers	18
Algemene informatie	19

Colofon

Uitgave

Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap
©2014

Adres

Postbus 131
4190 CC GELDERMALSEN

Contact

☎: 0345 581006
@-mail: contact@lingelandschap.nl

Website

www.lingelandschap.nl

Eindredactie

Erik Boegborn

Het drukwerk van deze uitgave is
verzorgd door

De StrooifoldersSpecialist

Nieuwsteeg 63
4196 AK Tricht

☎: 0345 570059

www.strooifolderspecialist.nl

De Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap (VBL) zet zich in voor de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de Linge en het aanliggende gebied.

De vereniging is in de loop der jaren gegroeid tot een organisatie die meespeelt in het spel van ruimtelijke ontwikkelingen waarbij economische belangen vaak haaks staan op andere maatschappelijke belangen. Landschappelijke waarden en een gezond leefmilieu dreigen al snel ondergesneeuwd te raken.

Natuurlijk is een gezonde economie van levensbelang voor onze streek. Maar bij de ontwikkeling van de economie kan en moet voldoende rekening gehouden worden met de wensen van de bewoners, zoals u.

In de loop der jaren is de VBL een medespeler geworden die ook serieus genomen wordt in het -vaak- politieke spel.

De VBL denkt zo veel mogelijk constructief mee bij de ontwikkelingen in ons gebied, maar geeft waar nodig tegengas.

U kunt ons daarbij ondersteunen en helpen onze vereniging nóg sterker te maken door ons ledental verder te vergroten.

Bent u nog geen lid? Meldt u dan aan. Dit kan eenvoudig via onze website, www.lingelandschap.nl of door aanmelding bij de secretaris.

Bent u al lid? Breng onze vereniging dan onder de aandacht van uw vrienden en kennissen.

Van de voorzitter

Leo Brouwer

Schoonheid vastgelegd

De mooiste beelden van ons Lingelandschap. Vastgelegd door jongeren. Begeleid door een kort verhaal over wat dit losmaakt bij de fotograaf. Besef, bij jeugd en anderen, van de mooie omgeving waarin we leven met het verhaal erachter. Dat is kortweg wat we willen bereiken met onze fotowedstrijd 2014. Als we voldoende goede inzendingen binnenkrijgen geven we hier een vervolg aan. Hoe weten we nog niet precies. Met exposities, een fotoboek, app's voor op de smartphone, wandelroutes langs de mooiste vastgelegde punten.

Dit geeft een richting aan die we met onze vereniging op willen. Op een positieve manier aandacht vragen voor ons landschap. En als ik kijk wat we met betrekkelijk weinig middelen en een hoop uren van enthousiaste vrijwilligers voor elkaar krijgen ben ik daar trots op. Begin april werd ik op het voetbalveld aangesproken door een "mede voetbalvader". Hij vertelde dat hij een oude hobby weer had opgepakt, nl. fotograferen. Geïnspireerd door zijn dochter die, mede door haar school, bezig was foto's te maken voor de VBL fotowedstrijd. Ze klom bovenop een hooiberg, op het juiste tijdstip van de dag, om misschien wel de prijswinnende foto te maken. De vader was ook weer helemaal bezig met fotograferen. Hij wist niet dat ik bestuurslid van onze vereniging ben, en vertelde het me spontaan... Zoiets is een leuk moment!

Die aandacht voor onze omgeving is precies wat we willen. Ook bij mij werkt het. Al mag ik niet meedoen met de fotowedstrijd, ik denk wel na over waar ik een foto zou maken, waarom en wanneer. Je gaat toch weer beter kijken, en van beter kijken en beter op de hoogte zijn ga je ook meer waardering krijgen. En dat is mooi. Doet u het ook eens en probeer een jongere mee te krijgen en enthousiast te maken voor het landschap.

Onze ALV heeft dit jaar een iets ander karakter dan u van ons gewend bent. We gaan namelijk op pad. Een aardige wandelexcursie aan het begin van de ALV in plaats van eerst een officieel gedeelte en later een inhoudelijke verdieping. Voor de gelegenheid zijn we te gast bij de Notenboom in Beesd, vanwaar we snel bij een nieuw natuurontwikkelingsproject langs de Linge kunnen zijn. Sprekers van de gemeente Geldermalsen en het waterschap nemen ons mee. We starten ook wat eerder dan gebruikelijk, nl. om half acht.

Tot slot: onze oproep voor nieuwe bestuursleden heeft vorige jaar twee uitstekende kandidaten opgeleverd. Dit jaar dus weer, en iets specifieker. De oostflank (Tiel, Waddenoijen, Erichem) en westflank (Gorinchem, Spijk, Kedichem, Heukelem) van ons werkgebied zijn ondervertegenwoordigd in het bestuur.

Landschapsliefhebbers uit die hoeken die wel iets willen doen voor de VBL nodigen we van harte uit zich bij het bestuur te melden. En ook als u "in het midden" woont natuurlijk.....

Ik wens u veel leesplezier met deze Lingeschouw 2014!

Leo Brouwer, april 2014.

Redactioneel

Lingeschouw 2014

Voor u ligt de Lingeschouw 2014.

In deze Lingeschouw informeert het bestuur de leden over de historie en ontwikkelingen in het Lingegebied en geeft een beknopt overzicht van de voortgang van de activiteiten. Maar ook anderen komen aan het woord. Artikelen met een roodbruine kop zijn op **persoonlijke titel** geschreven. Plaatsing in ons blad betekent niet dat dit ook de mening van het bestuur is, maar opent wel de dialoog.

De Lingeschouw is tevens de uitnodiging voor de Algemene Ledenvergadering van onze vereniging. De bij deze vergadering behorende stukken staan in de Lingeschouw.

In deze Lingeschouw wordt u dit jaar uitgebreid geïnformeerd over ontwikkelingen rondom de Diefdijk. Een unieke waterkering die het Lingelandschap doorsnijdt. En daarom ook onze aandacht verdient.

Wij hopen dat de Lingeschouw 2014 u weer veel (nuttige) informatie en bovendien veel leesplezier biedt!

Algemene Ledenvergadering - 27 mei 2014

Het bestuur van de Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap nodigt alle leden uit de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering bij te wonen.

Deze vergadering vindt plaats op **dinsdag 27 mei 2014** in uitspanning **De Notenboom** in Beesd, Middenstraat 8, aanvang **19.30 uur**.

Het bestuur stelt de volgende agenda voor:

1. Opening, welkom en mededelingen
2. Inleiding Annmieke Gerris (gemeente Geldermalsen)
3. Veldbezoek Natuurontwikkeling Linge
onder begeleiding van Pascal van den Ring (of een collega) van Waterschap Rivierenland
4. Verslag ledenvergadering 2013
5. Jaarverslag 2013
6. Financieel overzicht 2013
Verslag kascommissie
Vaststelling begroting 2014
7. Verkiezing bestuur
zie kader hierna
8. Nominaties Fotowedstrijd
In 3 categorieën worden elk 10 nominaties bekend gemaakt
9. Visie VBL
*Discussie over het actualiseren van de VBL-visie
(zie artikel Beleidsvisie)*
10. Gelegenheid voor discussie
11. Rondvraag
12. Sluiting – uiterlijk 22.30 uur

Het verslag van de Algemene Ledenvergadering vindt u hierna. De stukken voor de vergadering zijn ook in te zien en te downloaden via onze website www.lingelandschap.nl.

Verslag Algemene Ledenvergadering – 21 mei 2013

Erik Boegborn, secretaris

Verslag van de Algemene Ledenvergadering van de Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap, gehouden op dinsdag 21 mei 2013 in Gasterij 'De Os en het Paard' in Deil.

1. Opening en medelingen

Aanwezig zijn ongeveer 30 leden. Voorzitter Leo Brouwer heet de aanwezigen welkom.

2. Verslag ledenvergadering 2012

Het verslag, zoals in de Lingeschouw 2013 is opgenomen, wordt door de vergadering vastgesteld.

3. Jaarverslag 2012

De voorzitter blikt met de Lingeschouw 2013 terug op het jaar 2012. De prijs (een cheque van € 750) die onze vereniging won bij de fietstocht van de Rabobank was een mooie financiële opsteker.

Wij zijn door Waterschap Rivierenland om te praten over het baggeren van de Linge, dat de komende jaren gepland word. Secretaris Erik Boegborn licht deze plannen toe. Onze vereniging staat positief tegenover deze plannen, omdat hierdoor de waterkwaliteit verbetert.

De plannen om terrein van de oude Steenfabriek bij de Koornwaard te herinrichten worden nader toegelicht door Alexandra Dietzsch. Vanuit de vergadering worden hierbij kanttekeningen geplaatst, omdat vooral de grote (volume) transporten voor overlast (blijven) zorgen.

Het geplande zorglandgoed bij Rumpt wordt toegelicht door Joof Tummers. Hij heeft in het voorbereidende stadium als landschapsarchitect gesproken met de initiatiefnemers. Het zoekgebied voor landgoederen ligt vast (daar kan de VBL niets meer aan veranderen) en is niet optimaal gekozen, omdat de natuurlijke lijnen onvoldoende gevolgd worden. De VBL heeft de (architecten van) de initiatiefnemers ervan overtuigd dat hun eerste plannen door een andere inrichting sterk verbeterd konden worden. Dit is door de architecten van het zorglandschap uitgewerkt. Het geheel past nu veel beter in de omgeving.

De pro-actieve benadering van onze vereniging werpt zijn vruchten af.

4. Financiën

Verslag 2012: Penningmeester Marcel van de Craats licht het financiële overzicht 2012 toe.

De Kascommissie heeft de boeken gecontroleerd en in orde bevonden. De vergadering dechargeert de penningmeester voor het boekjaar 2012. De heer Pim van Mourik treedt uit de kascommissie.

Mevrouw Nicoline van Iperen uit Asperen wordt tot nieuw lid (naast mevrouw Katrien Koppers) benoemd.

Begroting 2013: Marcel licht de begroting toe. Het bestuur probeert te voorkomen dat het vermogen van de vereniging te veel groeit en vraagt daarom de leden bijzondere projecten te mogen starten. De voorstellen worden door de vergadering aangenomen.

5. Verkiezing bestuur

Alexandra Dietzsch, Marijke Harteveld en Marcel van de Craats treden af en stellen zich niet herkiesbaar. Het bestuur draagt mevrouw Cathrijn Haubrich en de heren Willy Cornelissen en Ewout van der Kuip voor als nieuwe bestuursleden. De vergadering gaat akkoord met deze verkiezing.

6. Sluiting

De voorzitter sluit het officiële gedeelte van de vergadering.

Na de pauze volgt een presentatie door de heer Aart Horden uit Everdingen. In een levendige presentatie vertelt Aart ons veel over de grienden, waar zijn familie al vele generaties in werkzaam is. Aart laat veel authentiek materiaal zien waarmee gewerkt werd en nog steeds word. Ook de producten, zoals manden, eendenkorven en hoepels, konden we van dichtbij zien.

Bestuursmutaties

Erik Boegborn

Volgens schema treden dit jaar Leo Brouwer en Erik Boegborn af.

Zij stellen zich beiden herkiesbaar.

Erik heeft te kennen gegeven de secretariële werkzaamheden te willen beëindigen. Erik wil volgend jaar nog wel de eindredactie van de Lingeschouw voor zijn rekening nemen.

Het bestuur heeft Willy Cornelissen bereid gevonden om de secretariële taken van Erik over te nemen en stelt de algemene ledenvergadering voor in te stemmen met de nieuwe taakverdeling.

Volgens onze statuten (artikel 8 lid 2) worden bestuursleden kandidaat gesteld door tenminste twee gewone leden, door het bestuur of op eigen voordracht. Tegenkandidaten kunnen worden gesteld door aanmelding bij de secretaris (vbl@lijbrandt.nl) uiterlijk 24 uur voor aanvang van de vergadering.

Onze vereniging is gebaat bij een sterk, slagvaardig en creatief bestuur. Wij nodigen onze leden van harte uit zich aan te melden als bestuurslid. Belangstellenden voor een bestuursfunctie of voor deelname aan andere activiteiten (het bestuur kan vrijwel altijd hulp gebruiken) kunnen zich aanmelden bij de voorzitter of de secretaris.

Financieel jaarverslag 2013

Mark Goverde, Penningmeester

Verslag van de Penningmeester

Het jaar 2013 is in financieel opzicht een zeer rustig jaar geweest. De reserveringen die we in 2013 hadden opgesteld om een paar grote projecten te financieren zijn in 2013 wel opgestart maar hebben nog niet tot uitgaven geleid.

De Lingeschouw 2013 heeft meer gekost dan begroot. Dit is terug te voeren tot de keus om alle leden, ook de donateurs, eenmalig het blad toe te sturen. Dit heeft echter niet noemenswaardig meer leden opgeleverd.

Automatische incasso

Betaling van de contributie via automatische incasso is veruit het voordeligst voor de vereniging. De oproep om aan te melden voor contributie via automatische incasso blijft van kracht. Omdat de meeste leden nog met acceptgiro of telebankieren betalen, zijn de bankkosten die de Rabobank ons in rekening brengt hoog.

Aanmelden voor automatische incasso is simpel. Dit kan bij de penningmeester:

E-mail: penning.vbl@gmail.com of stuur een briefje naar:

Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap
t.a.v. de penningmeester
Postus 131
4190 CC GELDERMALEN

De mail of brief, met uw gegevens en bankrekeningnummer, is het bewijs dat u zich aangemeld heeft. U ontvangt een bevestiging van ons. We hopen dat alle leden zich aanmelden voor automatische incasso.

Mark Goverde

Beleidsvisie VBL

Willy Cornelissen

BELEIDSVISIE

Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap

Periode 2014 – 2016

Inleiding

De vorige visie dateert van 2007 en is vastgesteld door de ledenvergadering van de Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap (VBL).

Deze visie is waardevol vanuit de achtergrond en ontstaansgeschiedenis van de vereniging, echter een visie dient regelmatig bijgewerkt te worden aan nieuwe inzichten en een veranderde samenleving.

De insteek is om elke twee jaar een beleidsvisie te schrijven met daarin verwoord het huidige beeld van de vereniging op het behoud en de ontwikkeling van het Lingelandschap.

Samenvatting Visie uit 2007

Het Lingelandschap is een cultuurlandschap. Door toedoen van de mens is het in de loop der eeuwen gegroeid en ingrepen door de mens bepalen ook vandaag de dag nog hoe het landschap zich verder ontwikkelt.

Op zich is dat goed want het Lingelandschap is een cultuurlandschap en moet dat ook blijven. Er zullen in het gebied weinig mensen zijn die alle ontwikkelingen stop willen zetten en in een museum willen wonen. In het gebied moet gewoond, gewerkt en geleefd worden en dat brengt onlosmakelijk ontwikkeling mee die effecten hebben op het landschap. Het verschil met vroeger is echter de schaal van die veranderingen. Die is inmiddels zodanig dat er grote stukken landschap ineens verloren dreigen te gaan.

Het is de vraag hoe we moeten omgaan met die veranderingen. De vraag komt naar voren of het wellicht mogelijk is om nieuwe initiatieven zó te richten dat ze het gebied economisch verstevigen en tegelijkertijd het landschap behouden of versterken. Een mooi landschap draagt immers bij aan een goed woon- en werkklimaat en aan de ontwikkeling van een aanvaardbare vorm van recreatie en toerisme. Dat is de basis voor een duurzame economische ontwikkeling die niet ten koste gaat van het gebied. De landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het Lingegebied moeten daarom volgens de Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap (VBL) behouden blijven ten behoeve van de eigen inwoners maar ook voor de bezoekers die van buiten het gebied komen.

Beleidsvisie 2014 – 2016

De VBL is van oudsher meer gericht op het reageren op plannen die het Lingelandschap bedreigen dan wel aantasten dan op het uitdragen van een boodschap cq de mensen bewust maken dat het Lingelandschap het waard is te behouden.

Het bestuur van de VBL wil in deze periode een proces van bewustwording (verder) in gang zetten en daarmee actiever in de samenleving staan. Door deze actievere manier van werken zal de noodzaak tot het reageren op plannen moeten afnemen.

Bewoners, gemeentebestuurders, waterschapbestuurders, ondernemers en recreanten zullen zelf het inzicht

krijgen dat een mooi landschap bijdraagt aan een goed woon- en werkklimaat en aan een duurzame ontwikkeling van recreatie en toerisme.

Voor de komende periode richten we ons op:

1. Bewustwording van bewoners

We gaan acties opzetten die mensen zullen activeren, inspireren en motiveren. Het actief beleven van het Lingelandschap. Hierbij passen acties zoals het ontwikkelen van wandelpaden en een fotowedstrijd. Daarnaast gaan we de samenwerking zoeken met organisaties / ondernemers die een vergelijkbare doelstelling hebben. Samen zoeken naar kansen en mogelijkheden. Hierbij denken we aan belangengroeperingen, kleinschalige recreatiebedrijven, zorgboerderijen, milieu- en natuurorganisaties etc.

2. Bescherming door meedenken bij plannen van derden

We blijven actief en constructief reageren op plannen en ontwikkelingen van anderen die te maken hebben met het Lingelandschap. Te denken valt aan bestemmingsplannen, ontwikkeling zorgboerderijen. We proberen in een voorfase bij het plan aanwezig te zijn zodat we zoveel mogelijk samen kunnen zoeken naar een meerwaarde.

3. Uitwerking van 2 à 3 hoofdthema's

Er zijn veel ontwikkelingen in het Lingelandschap. Veel zaken zullen ook zonder onze bemoeienis tot een goed einde komen of de impact op het Lingelandschap is

gering. De tijd van de bestuursleden cq meewerkende leden is echter beperkt. Daarom willen we 2 à 3 hoofdthema's benoemen die onze speciale aandacht zullen krijgen en waar we de ontwikkelingen op de voet zullen volgen.

De hoofdthema's welke we voor de komende periode kiezen, zijn:

- bevorderen kleinschalige recreatie
- reageren op zichtbare industrialisering fruitteelt en glastuinbouw
- duurzame energie in relatie tot het landschap

Wandelen in het Lingelandschap

Ewout van der Kuip

Wandelen.

Wandelen heeft zich Nederland ontwikkeld tot een van de belangrijkste vrijetijdsbestedingen.

In een paar jaar tijd is er een heel netwerk van druk belopen lange afstand paden en regionale en lokale routes ontstaan. Lopend naar Santiago de Compostela was twintig jaar geleden nog een activiteit voor zonderlingen. Nu lopen er jaarlijks een paar honderd Nederlanders die kant op.

Wandelen is 'in'. Wandelen is 'cool'.

Wandelen is een bezigheid die de meesten van ons lang kunnen volhouden. En dan moet je niet direct denken aan de Vierdaagse of het Pieterpad (mag ook!), maar gewoon in de buurt. Voor sommigen is dat "een blokje om", voor anderen "even het bos in". Samen met een ander of alleen met je hond. Je beweegt en je krijgt frisse lucht. En je hebt de tijd voor een ontspannen, dan wel een diepgaand gesprek. En als je alleen loopt, kom je sneller iemand tegen dan wanneer je thuis blijft zitten.

Wandelen nivelleert. Er zijn geen rangen of standen. Je loopt en geniet, of trotseert de elementen, alleen of samen met gelijkgestemden.

Wandelen onthaast en ontspant. Het tempo is laag, zodat je rustig om je heen kunt kijken.

Wandelen is voor veel mensen een manier om het huidige gestreste leven even van zich af te kunnen zetten. Het is dan wel van belang dat zij wegen met verkeer kunnen vermijden.

Wandelen is een weinig belastende wijze om van het landschap te genieten (zolang je je eigen afval weer meeneemt).

Ook in onze regio wordt druk gewandeld. Maar wel, helaas, overwegend op geasfalteerde wegen. In concurrentie met auto- en fietsverkeer. Dat zou anders moeten. Na de ruilverkaveling zijn echter in onze regio tal van kaden, kerk- en overpaden verdwenen, en daarmee wandelmogelijkheden vrij van verkeer.

Tal van gemeenten hebben allerlei activiteiten ontwikkeld om hier wat aan te doen. In Lingewaal, bijvoorbeeld, is destijds een projectgroep samengesteld die rond iedere kern van de gemeente een route van ca 9 km heeft uitgezet.

De Gemeente en Staatsbosbeheer zorgden (en zorgen) voor bewegwijzering, onderhoud en het plaatsen van bruggetjes.

Het recreatieschap heeft e.e.a. vastgelegd in een brochure met routebeschrijvingen. Die tegen een geringe vergoeding op het gemeentehuis verkrijgbaar is.

Deze routes lopen zoveel mogelijk door de natuur en over halfverharde of graspaden. Maar, helaas, ook grote delen over asfalt.

Rond de zelfde tijd werd ook het 'Waterlinie pad' (van Muiden naar Werkendam) uitgezet. Dat pad loopt ook dwars door Lingewaal en verbindt als het ware de lokale wandelingen, waardoor weer nieuwe alternatieven ontstonden.

Recentelijk is een nieuwe impuls aan deze ontwikkeling gegeven. Mede dank zij financiering door de provincie, werden en worden overal in Gelderland, en nu ook in Regio Rivierenland, z.g. "klompenpaden" gepland en uitgewerkt. Dit zijn wandelingen van 5 tot 15 km, overwegend over boerenland.

De Stichting Landschapsbeheer Gelderland is project-leider en probeert om alle betrokken partijen in onze regio, gemeenten, landschapsbeheerders, agrariërs, waterschap en andere betrokkenen, bij elkaar te brengen. Om daarmee plannen op elkaar af te stemmen en nieuwe initiatieven te ontwikkelen, om zo te komen tot een net van wandelmogelijkheden in de Regio.

Het bestuur van de Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap neemt actief deel aan dit proces.

Om dit effectief te doen, hebben we daarvoor wel de ideeën hierover van onze leden, de lokale ervaringsdeskundigen, nodig.

Dit mogen ook ideeën zijn over het verbinden en/of verbeteren van bestaande wandelroutes.

Als U een idee hebt, wilt u dan contact opnemen met Ewout van der Kuip (e-mail ekuip@xs4all.nl of telefoon 0183-562590).

Dijkverbetering Diefdijklinie

Bastiaan Heutink
waterschap Rivierenland

De Diefdijklinie is in de 13e eeuw aangelegd om de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden te beschermen tegen overstromingen vanuit de Betuwe. Als de dijken rond de Betuwe braken, kon het water niet verder stromen dan de Diefdijklinie. De Diefdijklinie heeft het water echter niet altijd kunnen keren. De diverse wielen langs de dijk zijn daarvan het resultaat.

In eerste instantie had de Diefdijklinie alleen een waterkerende functie, maar in de 18e eeuw werd de Diefdijklinie onderdeel van de Oude Hollandse Waterlinie. In het kader van de aanleg van de Nieuwe Hollandse Waterlinie in de 19e eeuw werden bij Everdingen en Asperen forten gebouwd.

Naast de waterkerende functie heeft de Diefdijklinie daarom ook een zeer belangrijke cultuurhistorische betekenis als verdedigingslinie met zijn forten, sluizen, accessen, groepsschuilplaatsen en kazematten.

Tegenwoordig heeft de Diefdijklinie geen militaire functie meer.

De functie van de Diefdijklinie als waterkering is onveranderd. In de Waterwet is de Diefdijklinie aangemerkt als primaire waterkering van de categorie C. Dit zijn primaire waterkeringen, die niet bestemd zijn voor de directe kering van het buitenwater, maar die

wel deel uitmaken van een dijkkring. Een dijkkring is een gesloten stelsel van waterkeringen.

De Diefdijklinie heeft een totale lengte van 23 kilometer met een traject vanaf de Lek bij Everdingen tot aan de Waal bij Gorinchem. De Diefdijklinie vormt een scheidsdijk tussen de dijkkringgebieden van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden (dijkkring 16) en de Betuwe, Tieler- en Culemborgerwaarden (dijkkring 43), zie figuur 1.

De Diefdijklinie moet waterstanden met een overschrijdingskans van 1/2.000 per jaar kunnen keren. Bij daadwerkelijke overstroming van de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden heeft de Diefdijklinie ook een functie als compartimenteringsdijk.

Deze heeft dan als doel om de overstromingsschade in de Betuwe en Tieler- en Culemborgerwaarden te voorkomen of te beperken.

Kunstwerken

De Diefdijklinie heeft een coupure in de dijk ten behoeve van de kruisende autosnelweg A2, die kan worden afgesloten. Daarnaast een tweetal sluizen bij Asperen, waar de Linge de Diefdijk kruist, die eveneens dichtgezet kunnen worden.

Fig. 1. Situering Diefdijklinie als scheidsdijk tussen de Dijkkringgebieden van de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden (dijkkring 16) en de Tieler en Culemborgerwaarden (dijkkring 43)

Veiligheidstoets 2009

Uit de hertoetsing 2009 is naar voren gekomen, dat over een lengte van 8,1 kilometer sprake is van verschillende tekortkomingen aan de dijken van de Diefdijklinie. De trajecten die zijn afgekeurd op de faalmechanismen macrostabiliteit binnenwaarts, macrostabiliteit buitenwaarts en opbarsten/piping zijn weergegeven in figuur 1.2.

De dijkversterking Diefdijklinie richt zich niet alleen op de dijkverbeteringsmaatregelen. Ook het herstel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en het wegonderhoud van de wegbeheerders zijn geïntegreerd in de dijkverbetering Diefdijklinie.

Bron: Toetsing Veiligheid Diefdijklinie 22 mei 2007
(met hertoetsing 2009)

Figuur 1.2: Te verbeteren zwakke plekken in de Diefdijklinie'

Wegen / verkeersveiligheid

Het waterschap is wegbeheerder van de Diefdijk en de gemeente Lingewaai is wegbeheerder van de Meerdijk, Nieuwe Zuiderlingedijk en de Zuiderlingedijk. Met beide wegbeheerders is afgesproken om op enkele plaatsen gelijktijdig met de uitvoering van de dijkverbetering de uitvoering van onderhoud van de weg op te pakken. Door beide wegbeheerders zijn vrachtwagenverboden ingesteld op een aantal trajecten om het doorgaande vrachtverkeer te weren van de dijk.

De dijkversterking wordt niet over de gehele lengte van de dijk uitgevoerd waardoor niet de gehele verkeerssituatie zal worden aangepakt. Bij de uitvoering van de dijkversterking wordt op de diverse plaatsen op de dijk

tijdens/na uitvoering van de dijkverbeteringmaatregelen de wegvakindeling gewijzigd conform de nieuw overeengekomen wegingdeling. Tevens is met de gemeente afgesproken dat de laagten van de weg (zogenaamde zonken), worden aangepakt.

Het combineren van de werkzaamheden aan de weg samen met de dijkversterking heeft tot doel om de overlast voor de omwonenden zoveel mogelijk te beperken.

Tijdens de uitvoering van de dijkversterkingswerkzaamheden worden (tijdelijke) verkeersmaatregelen genomen.

Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW)

Om de herkenbaarheid van de linie in het landschap te vergroten in combinatie met het verbeteren van de verkeersveiligheid, is door Dienst Landelijk Gebied (DLG) een integraal ontwerp opgesteld waarbij de verkeersmaatregelen worden uitgevoerd in waterlinie stijl. De locaties van de verkeersmaatregelen worden zoveel mogelijk gecombineerd met de in het landschap aanwezige NHW objecten. In totaal betreft het de aanleg van:

- Verkeersplateaus, rotonde Leerdam, omgeving Sluiseiland Asperen en locatie afbuiging NHW-verdedigingslinie;
- Speciale drempel-opritten met inscripties;
- Markeringsplateaus bij batterijopstel-plaatsen;
- Parkeerplaatsen (A2, Acquoyseweg);
- Dijktrappen;
- Recreatieplekken, wandelroute en picknick-locaties.

Uitvoering Dijkverbetering Diefdijklinie

De realisatiefase Dijkversterking start in juni 2014 en zal ongeveer 2 jaar in beslag nemen. De realisatiefase van het onderdeel wegen volgt in het jaar 2016. Eén van de belangrijke mijlpalen van het project is het moment dat de dijk veilig is. De Diefdijklinie dient 31 december 2015 dijkveilig te zijn.

De uitvoering Dijkverbetering Diefdijklinie bestaat uit het aanbrengen van;

- Bermen en grondwerken ca. 40.000m³
- Kwelschermen ca. 500 m
- Stabiliteitsdamwanden ca. 1500 m
- Herstel NHW-objecten ca. 18 locatie's
- Wegonderhoud van ca. 75.000 m²

Diefdijklinie: een gemiste kans

Willy Cornelissen
Bestuur VBL

De Diefdijklinie is voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie één van de parels. Nergens anders kan deze lijn op vergelijkbare wijze ervaren worden. Bovendien is de Diefdijklinie een landschapsmonument van (inter) nationale allure.

De planvorming Dijkverbetering Diefdijklinie begon veelbelovend met het rapport van Ronald Rietveld en Ferninand van Hemmen die het landschappelijk/cultuurhistorisch perspectief beschreven van een versterking van de Diefdijklinie. Een zorgvuldige afweging van de verschillende belangen die in het gebied rondom de Diefdijk spelen.

Met de Milieu Effect Rapportage werd echter door het Waterschap Rivierenland aangekoerst op een recht toe recht aan dijkverbetering met zeer beperkte meekoppeling van andere functies.

De **Vereniging tot Behoud van het Lingeland** heeft zich steeds sterk gemaakt om rekening te houden met alle huidige waarden van de Diefdijklinie en te voorkomen dat deze worden aangetast laat staan te verdwijnen.

Echter naarmate de planvorming verder verliep, verviel het waterschap in een optelling van technische oplossingen. Niet verwonderlijk gezien de hoofdpogaven van het waterschap.

Een helder ruimtelijk ontwerp dat eenheid schept binnen de lijn en de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van het landschap, werd steeds meer verlaten. Een gemiste kans !

Een positief punt is dat het waterschap, nu de uitvoering van de plannen gaat naderen, in elk geval probeert alle bewoners te informeren en zo goed mogelijk bij de uitvoering van het plan wil betrekken. Dit vormt tevens een van de selectiecriteria voor de aannemer die het werk gaat uitvoeren.

Natuurherstel en verdrogingsbestrijding

natuurgebied De Geeren

S. Peeters
Dienst Landelijk Gebied

Natuurherstel en verdrogingsbestrijding Lingegebied - Diefdijk Zuid

Het gebied langs de Linge, de Diefdijk en de Nieuwe Zuiderlingedijk is één van de meest waardevolle natuurgebieden van Nederland. Daarom is het aangewezen als een beschermd Europees Natura 2000-gebied. Meerdere overheden werken hier samen aan natuur en cultuur. Zo zorgt de provincie Gelderland in het gebied voor de aanleg van een verbinding tussen natuurgebieden, waardoor planten en dieren zich gemakkelijk kunnen verplaatsen. Het gebied is onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, een militaire linie uit 1815 die gebruikt werd om het westen van Nederland te verdedigen. Belangrijk is ook de waterkerende functie van de dijk, daar werkt het waterschap aan.

Gebiedsplan

De natuur in de Linge-uiteerwaarden tussen Acquoy en Gorinchem en langs de Nieuwe Zuiderlingedijk en de Diefdijk-Zuid staat onder druk. Deze natuur is bijzonder omdat er zeldzame planten en dieren voorkomen en het valt onder Natura-2000. Op veel plaatsen is er te weinig water van goede kwaliteit. Ook zijn er te veel meststoffen in het gebied. Dienst Landelijk Gebied (DLG), Staatsbosbeheer en Waterschap Rivierenland hebben onderzocht welke maatregelen nodig zijn om de waardevolle natuur in het gebied te behouden en te herstellen. In nauwe samenwerking met diverse partijen is een gebiedsplan ontwikkeld voor het Lingegebied-Diefdijk Zuid. Dit plan zorgt ervoor dat waardevolle natuur behouden blijft en herstelt, de waterkwaliteit verbetert en verdroging wordt voorkomen. De natuur in dit gebied is bijzonder omdat er zeldzame planten en dieren voorkomen.

Het natuurgebied De Geeren en de Nieuwe Zuiderlingedijk zijn als eerste uitgevoerd.

De werkzaamheden in Het Wiel en Zwanendal worden momenteel afgerond. De totale werkzaamheden zijn binnen circa 7 maanden uitgevoerd.

Natuurgebied De Geeren

In natuurgebied de Geeren is begonnen met het afgraven van de bovenste laag van de grond, het gebied wordt daardoor natter. Een deel van het natuurgebied krijgt bovendien een eigen waterhuishouding door het opheffen van de verbinding met de Culemborgse Vliet. Hierdoor ontstaat een natuurlijk waterpeil. De maatregelen zijn goed voor de natte natuur in het gebied, variërend van hooiland tot nat bos en tot moeras in het noordelijk deel van het gebied. Bij graafwerkzaamheden wordt rekening gehouden met oude cultuurhistorische patronen van greppels en sloten.

Nieuwe Zuiderlingedijk

Bij de Nieuwe Zuiderlingedijk is de DLG het slotenstelsel aan het opknappen, om het water goed te kunnen aanvoeren naar het natuurgebied. Er vinden allerlei herstelmaatregelen plaats aan sloten, dammen, kaden en duikers.

Natuurherstel: reactie op Plan De Geeren

Marie Antoinette Smink
Bewoner Diefdijk

Sinds een paar maanden is een aannemer druk bezig met de uitvoering van bovenstaand plan in polder De Geeren, een stuk natuurgebied parallel aan de Diefdijk.

Ik vind het lastig over de uitvoering te oordelen, want de bewoners zijn er nauwelijks bij betrokken geweest, dus weten we ook niet wat het moet gaan worden.

Wat ik wel erover kan zeggen is dat het er uit ziet als achter een bureau bedacht. Totaal onnatuurlijk en fantasieloos zijn er her en der greppels gegraven, er is een toplaag grond weggegraven en hele stukken elzenbroekbos zijn gekapt, waarbij ik me afvraag of eraan gedacht is, dat het een verblijfplaats was voor een koppel reeën. Ik denk dat zij minder blij zijn met de vernietiging van een stuk habitat.

Het resultaat nu is één grote moddermoeras met waterige sleuven erin.

Het zou best kunnen dat het er straks als mooi natuurgebied uit gaat zien, maar mijn grootste bezwaar is dat er nauwelijks overleg met de bewoners van het gebied is geweest. Ik vind dat niet getuigen van goed buurmanschap!

De functie van dit stuk natuur voor bewoners en bezoekers was, hun dagelijkse ommetje, een wandelgebied voor bewoners en bezoekende wandelaars, speelgebied voor kinderen die aan de dijk wonen.

Al deze functies zijn in één klap onmogelijk geworden. Tijdens de werkzaamheden is er ook geen rekening gehouden met dit gebruik (hoe simpel is het om een

pad van platen neer te leggen op het wandelpad naar het voetpontje!) Sterker nog het terrein is veranderd in gevaarlijk drijfzand, waar al bijna fatale ongelukken zijn gebeurd.

Ik vraag me ook sterk af of het terrein in de toekomst nog toegankelijk wordt voor gebruik door de bewoners. Zoals het er nu uit ziet heb ik daar een hard hoofd in. Ofwel de leefbaarheid van het gebied voor de bewoners is geen item geweest bij de planmakers!

Een ander aspect waar veel bewoners zich zorgen over maken is, is de vraag of er niet een gigantisch broedgebied voor muggen is ontstaan, waardoor de leefbaarheid rond onze huizen nog meer wordt verslechterd. De toekomst zal dit uitwijzen.... maar het zou fijn zijn geweest als wij als bewoners bij de planvorming waren betrokken of op z'n minst op de hoogte waren gehouden, zodat er eventueel actie ondernomen had kunnen worden.

Ik ben een groot voorstander van het creëren van natuur, maar ik vind wel dat de natuur ook door de mensen, en zeker door de bewoners, genoten moet worden.

Waar ik bang voor ben is dat er hier weer een stuk aanwezige natuur veranderd is in een ander stuk natuur, waar vervolgens een hek omheen komt met een bord: Kwetsbaar gebied, verboden toegang!

Ofwel er weer een stuk natuur ontnomen is van de mensen die er wonen.

FOTOWEDSTRIJD LINGELANDSCHAP

Jury:
Jan Terlouw, oud politicus en schrijver van de Dorlogewinter en Briefgeheim
Ruben Smit, ecoloog, fotograaf en regisseur van De Nieuwe Wildernis
George Burggraaff, landschapsfotograaf met passie voor de Betuwe

WIN een iPad mini

Ben je nog geen 18 en ga je naar school of woon je in het Lingelandschap?
 Kijk dan snel op www.lingelandschap.nl
 Je kan inschrijven tot en met 20 mei 2014

Fotowedstrijd Lingelandschap

Joof Tummers

Zoals aangekondigd tijdens de algemene ledenvergadering van 2013 is het bestuur het afgelopen jaar bezig geweest het werkveld van de vereniging te verbreden, onder meer door het organiseren van een fotowedstrijd.

Met het huidige economisch klimaat is de snelle projectontwikkeling goeddeels tot stilstand gekomen en lijken nieuwe initiatieven een zoektocht naar meer doen met minder middelen. Door voort te bouwen op al aanwezige kwaliteiten en karakteristieken wordt niet alleen beter aangesloten op het landschap maar kan tegelijkertijd meer kwaliteit gemaakt worden met een beperktere investering. De VBL vormt steeds vaker een gesprekspartner om de kwaliteiten van het Lingeland-schap in te brengen in planvormingsprocessen. Dit begint vaak met bewustwording en het goed kijken naar het landschap en de omgeving.

Je staat niet zo snel stil bij je eigen leefomgeving waar je dagelijks doorheen beweegt. Een fraaie

bloesem, rijp op de velden of een spectaculaire lucht; we kennen het allemaal als schitterend beeld in het voorbijgaan.

Om de jeugd, en daarmee de toekomst van ons Lingelandschap, uit te dagen actief op zoek te gaan naar zo'n beleving heeft de VBL een fotowedstrijd uitgeschreven. Gevraagd wordt om een beeld van het Lingelandschap op foto vast te leggen en tegelijkertijd het verhaal achter de foto te duiden.

FOTOWEDSTRIJD LINGELANDSCHAP

Jury:
 oud politicus en schrijver van de Dorlogewinter en Briefgeheim
 ecoloog, fotograaf en regisseur van De Nieuwe Wildernis
 landschapsfotograaf met passie voor de Betuwe

WIN een iPad mini

Ben je nog geen 18 en ga je naar school of woon je in het Lingelandschap?
 Kijk dan snel op www.lingelandschap.nl
 Je kan inschrijven tot en met 20 mei 2014

Dit kan betrekking hebben op de betekenis van de plek voor de fotograaf, de karakteristieken van het landschap, herinneringen of gedachten. In elk geval hebben we de inzenders niet willen beperken maar juist willen verleiden na te denken over de betekenis van het Lingelandschap.

Jury

Met gepaste trots hebben we drie vooraanstaande professionals bereid gevonden zitting te nemen in de jury die speciaal voor deze fotowedstrijd is samengesteld.

Het eertse jurylid is landschapsfotograaf **George Burggraaff** uit Buurmalsen. Hij is wellicht het meest bekend vanwege zijn gigantische detailfoto's van bloesems en kersen en voorziet onze vereniging al jaren van beeldmateriaal.

Tweede jurylid is de natuurfotograaf **Ruben Smit** die u mogelijk kent van het wekelijkse natuur- en milieuprogramma Buitengewoon op TV Gelderland of anders wel van het Nederlandse bioscoopsucces "De Nieuwe Wildernis" (2013) en de gelijknamige tv-serie bij de Vara over zoals hij het zelf omschrijft de 'Serengeti in de polder'.

Het derde jurylid, en tevens voorzitter van de jury, is fysicus, schrijver en voormalig minister van Economische Zaken en Commissaris van de Koningin in Gelderland **Jan Terlouw**.

Het bestuur hoopt op een rijke oogst aan inzendingen. Op basis van zeggingskracht, originaliteit en de kwaliteit van zowel de foto, de tekst als het samenspel tussen beide zal een tiental inzendingen per leeftijdscategorie worden genomineerd.

Per categorie zal naast de felbegeerde eerste, tweede en derde prijzen ook een publieksprijs worden uitgereikt.

Na bekendmaking van de genomineerde foto's kan er gedurende enkele weken in juni gestemd worden voor de publieksprijs.

Via deze weg willen wij u dan ook nadrukkelijk oproepen uw stem uit te brengen via onze website www.lingelandschap.nl. Tenslotte ontmoeten wij u graag op de prijsuitreiking die voorlopig gepland staat voor vrijdag 27 juli (nadere details volgen op onze website).

De Linge, een landschap om koud van te worden

Divers

Baggeren van de Linge

Vorig jaar hebben wij in de Lingeschouw uitgebreid aandacht besteed aan de voorgenomen baggerwerkzaamheden van de Linge.

Maar u heeft daar nog weinig van gemerkt. Toch gaat dat binnenkort gebeuren. Het waterschap Rivierenland moet wel aan alle wet- en regelgeving voldoen en is nu in het stadium van de aanbesteding. Dat betekent dat (markt)partijen kunnen 'bieden' op dit omvangrijke project.

Het waterschap hoopt een goede aannemer of consortium van aannemers te vinden die de klus voor een gunstige prijs willen klaren.

Naar verwachting wordt dan in het najaar gestart met de uitvoering van de baggerwerkzaamheden.

Lingelandje bij Tiel

Onze vereniging werd in 2013 benaderd door een oud-Tieler, die een Lingelandje bij Tiel wilde verkopen maar daarbij zo goed mogelijk wilde borgen dat het landschap beschermd blijft.

Binnen twee weken hebben we hem daarvoor verschillende opties aangereikt, zoals het vestigen van een kwalitatieve verplichting (de erfdienstbaarheid nieuw stijl), een kettingbeding in de verkoopovereenkomst of -uiteraard- het handhaven van de bestemming door de gemeente.

Elke optie heeft zijn voor- en zijn nadelen. Emo van Halsema heeft voor onze vraagsteller ook nog uitgezocht wat de exacte bestemming was van het betreffende landje.

Onze vraagsteller stelde de aangereikte informatie zeer op prijs. Hij gaat ons te zijner tijd nog melden wat hij ter bescherming van het landschap heeft gedaan.

De Koornwaard

Wij hebben u vorig jaar ook uitgebreid geïnformeerd over de ontwikkelingen van het bedrijventerrein 'De Koornwaard' in Heukelum.

Onze vereniging heeft een zienswijze op de plannen ingediend, omdat wij vonden dat onze adviezen onvoldoende in de uiteindelijke plannen terug te vinden waren.

De gemeente Lingewaard heeft bij het vaststellen van het bestemmingsplan helaas weinig met onze zienswijze gedaan. Onze ideeën om tot een betere landschappelijke inrichting te komen komen daarin nauwelijks terug.

Wij blijven ons als vereniging inzetten om in vergelijkbare situaties in een vroegtijdig stadium onze ideeën met initiatiefnemers en bestuurders te bespreken om zo de kleinschaligheid van het Lingelandje te bewaren.

Algemene informatie

Dagelijks bestuur:

Voorzitter:	L. Brouwer (Leo)	☎ 0345 521 304
Secretaris: (aftredend)	J.F. Boegborn (Erik), Tricht eindredactie Lingeschouw	☎ 0345 581 006 @-mail: vbl@lijbrandt.nl
Penningmeester:	M. Goverde (Mark), Leerdam	☎ 0345 651 954 @-mail: penning.vbl@gmail.com

Leden algemeen bestuur/regionale vertegenwoordigers

W. Cornelissen (Willy)	beoogd secretaris	☎ 0345 476 699
E. van Halsema (Emo), Deil	regio midden	☎ 0345 652 450
J. Tummers (Joof), Buren	algemeen	☎ 0344 577 989
C. Haubrich (Cathrijn), Deil	algemeen	☎ 0345 651 871
E.K. van der Kuip (Ewout), Spijk	regio west	☎ 0183 562 690

Adres

Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap
Postbus 131
4190 CC GELDERMALSEN

E-mail-adres

contact@lingelandschap.nl

Website

www.lingelandschap.nl

Lidmaatschap

De contributie bedraagt per kalenderjaar € 15,-. Meer mag natuurlijk ook!
 Bij betaling anders dan via automatische incasso wordt € 16,50 in rekening gebracht.

Leden ontvangen het verenigingsorgaan 'Lingeschouw'.

Voor vragen over uw contributie kunt u contact opnemen met het dagelijks bestuur (zie hierboven).

Levenslang lid

U kunt uw steun aan onze vereniging ook met een levenslang lidmaatschap gestalte geven.
 Een aantal leden ging u al voor. U wordt levenslang lid door eenmalige betaling van minimaal € 180.
 Voor u en ons een financieel en administratief zeer aantrekkelijk alternatief.

Uw gift en de belasting

Onze vereniging is door de Belastingdienst aangemerkt als Culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).
 Uw bijdrage komt daarom in aanmerking voor (extra) belastingaftrek.

Bankrekeningnummer: **NL33 RABO 0313 1332 12**
 ten name van de Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap.

Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap

Postbus 131

4190 CC GELDERMALSEN

@-mail: contact@lingelandschap.nl

Website: www.lingelandschap.nl